

**A SZERETET-et 1906-ban alapította
s azóta is szerkeszti és kiadja: TÖRÖK IMRE**

XXVIII. évfolyam

9. szám

SZERETET

VALLASOS REFORMATUS EGYHÁZI FOLYÓIRAT

Megjelenik havonként Kisujszálláson. — Előfizetési díja: helyben 2 P. Vidéken 2.40. Egyes szám ára: 25 fillér

Kisujszállás

1939. szept. hó

Háború? Béke?

E percben még a legnagyobb bizonytalanságban van az egész világ, minden lélek: melyik lesz a világ közeli sorsává, a háború-é vagy a béke? Holnap, vasárnap délelti prédikációm kész. A fenti két szó értelméről írtam, az anyák által megátkozott háborúról s az Istenáldotta békéről tanítom majd a híveket, aztán imádkozunk, esedezünk a jóltevő Istenhez, hogy szánja meg ezt a szerencsétlen világot, hárítsa el a romlást Ő hatalmával, Ő irgalmából.

Mert borzasztó a háború, mindenkit és mindent tépő fenevad.

A szentige, melyet fejtegetek, szörnyű képet fest róla. Jel. 19. r. 17—21. Nagy, széles, lomhán terjengő szárnyaikkal előrepülnek a keselyűk, rászállanak a királyok holttestére, hatalmasok holttestére, ifjak, öregek, elsők, utolsók, kicsinyek és nagyok véres holttetemeire. Kénszaggal, öldöklő párákkal teljes a levegő, tüzes tó izzik, gyilkos gözt lehel; nyílsüvöltés, kardesattogás, dárdaberregés, — vészes lárma, jajszó mindenfelé... És szállonga-

nak ezerszámra, sötéten, a keselyűmadarak... a holttetemekre.

Óh ne legyen most újra háború, könnyörgök, én könnyörülő Istenem!

Hanem lenne úgy, mint a másik szentige szól. Lukács 8. r. 40. v. A Krisztus, a várva-várt, — visszatért. S mint egykor földönjártában köszöntötte a háznak lakóit, ahová belépett, ezt mondván: Békeség tinéktek! Vajha ezt mondaná, most is, de olyan szó nagy zengésével, melyet meghallana mind e széles világ, minden szív, minden lélek: Békeség tinéktek!

És hazajönnének mind, egy se hiányoznék közülök, valakik elmentek hívó parancs-szóra. És magazinokba kerülnének mind-mind a gépfegyverek, ágyúk... A kardok, szuronyok acéljából ekéket formálnának, merthogy többé fegyverek nem is kellenének. Nem fegyver, hanem a tanácskozó ész döntené el a nemzetek sorsát. Valósággá lenne annak a könyvnek a címe, melyet Amerika milliós számra terjeszt mostanában a világon, én is megkaptam: Perpecsuel Písz! = az Örök Béke!

Könnyörgök Urísten, hogy így legyen! Amen.

A nyári utolsó és az első őszi hónap

Ravasz László püspök írásából tanultam meg Deák Ferencnek, a „Haza Bölcsé”-nek mondását arról, hogy mi az életben a legrosszabb? — Azt mondá, hogy a búcsúzás. Voltál egészséges s beteg lettél. Jaj de szomorú a búcsúzás a jó egészségtől, s a búcsúzás után csak szenvedni, mindig csak szenvedni! — Volt jóléted, tán éppen nagy vagyonod, csak volt, mint annak az egyszeri dzsenti fiúnak, akinek taipa alól egynéhány ezer hold föld csúszott ki, s az ősi kastélyból-parkból nem vitt el egyebet, mint egy tearózsát, a gomblyukban, a szíve fölött... De szomorú lehetett a szíve! Mondok, voltál gazdag s egyszerre lettél „templom egere”: de szomorú búcsúzás ez is! Volt reményed, s most a kétségbeesés marcangol. Volt hited, az édesanyádtól tanult imádságot még el is tudod mondani, s még tán a Tízparancsolatot is... de már „felokosodtál” iszonyún, nem kell se biblia, se templom, nincs se Isten, se lélek... Jaj! Jaj! ennél aztán nincs irtózatossabb búcsúzás! Hogy alacsonyítja magát állattá az ember! De hiszen tán még a pacsirta is Isten dicséretét zengi. Sőt a zúgó tenger s a csatogó patakok is. És tiszteletére füstölgő oltárok a roppant hegyek. És az ember?!

Rossz a búcsúzás! Beszéljünk hát ne azokról a nagy-nagy dolgokról, melyekről fentebb írtam; még az élettől való szörnyű búcsúzásról, a halálról se, hiszen erről lesz még szó bőven a „Szeretet” szeptemberi számában, — hanem... hanem... búcsúzás a... nyártól. Jaj de rossz! Kurtább nappalok, hűvösebb idő, hervadása még a virágnak, lombnak is... esik eső, fú a szél... Búcsúzás a nyártól, a jó időtől, több mint félesztendőre. Juj!

De viszont kezdődik a lelki munka. Jövel Bibliánk, jövel öreg Szikszay, templom, vallásos esték... Jöjjetek!

Ekképen tehetjük kedvessé, áldottá az őszt, a telet, áldottá lelkünk életét, napjaink folyását.

Jöjj hát Szeptember és ti többiek utána, az Úr mondja, a gondviselő Isten: „Ember, ne félj! Én vagyok a te Istened!” E tudománnyal, e hittel induljunk neki az őszenek!

Kedves költemény

Amerikai ref. lelkész írta, a költemény amerikai érdekes. Átteszem prózába.

A tavasz — írja a költői lelkű pap — olyan, mint az emberek közt a *költő*. Amit a tavasz alkot, minden gyönyörű. Nézzétek meg a fehér gyöngyvirágot, a tavaszi szellőben himbálódó rózsaszín harangvirágot, nézd a fehér peoniát, vagy a harmatos rózsát. Az akácvirág ontja illatát, a búzatáblák végtelenje reményt áraszt a lelkedre... A tavasz, a gyönyörű kikelet, az áldott május örömet önt a szívedbe... Csapong a fecske, fényes bogárral csillan a levegő...

A nyár olyan, mint az *építő-művész*. Nem a délibáb tündérpalotájára gondolkod, melyet a nyár játszi kedve épít a lát-határ alján... Mint az építés alatt levő házat akárcsak húznók a földből s nő, növekedik minden a nyár melegétől... Itt zöld lúgas árnyában üldögélsz, amott a nagy diófa tágas, nagy, zöld termében együtt a család, a baráti kör. A kerek erdő nagy vár, benne vitézek a játszó gyermekek. A vár népe meg nem éhezik, sem szomjat nem lát: érett gyümölcsöt nyújt feléd minden ág, s vizét csacsogva kínálja a patak. Minden nő, épül, s a roppant palotának, melyet a nyár épít, arany a szőnyege: az aranyló vetés, kék a mennyezete: — a nyári égbolt, fényes nap a csillárlámpája. Éjszaka meg a Gönczöl-szekér...

Az őszt, ez meg *festőművész* éppen. Nézd meg, mikor az egyik levél arany-sárga, s mikor lehullóban van, azt hinnéd, kanárimadár szálldos, a másik levél piros. Csodálatos, művésznél művészebb festő az őszt.

A tél, az meg: *szobrász*, márvány helyett hóból-jégből alkot...

S ki által jö el a tavasz, nyár, őszt, tél... Isten az alkotó... Az ő kezének nyoma van mindenben. Az évszakokon is, de a sorsunkon is. Életünk szépsége, boldogsága, de hervadásunk is ötöle van, s akaratából kerül sirunkra fejfa vagy márvány-émlék, vagy, ha ezek nem, legalább egy szál zöld fű és vadvirág, mikor majd fekszenünk oda, onn hidegen és dermedten, mint a márvány.

I. István magyar király vallásügyi törvényei

István király napján prédikációmba foglaltam ezeket. Szigorú törvények, de célhoz is vezették, a keresztyénség elfogadásához az addig pogány nemzetet. (Valaki azt kérdezte tőlem prédikációm után: vannak-e még ma is pogány magyarok? S ha igen, mi lenne, ha ma is végrehajtanák István király kemény rendelkezését?)

No nézzünk szemükbe ezeknek a törvényeknek. Én a katedraban se mondtam véleményt, most se írom ide, hogy mi is lenne, ha valamely erős kéz megkezdené végrehajtani a 900 esztendősnél régibb törvényeket? Nézzük csak!

Minden tíz falu építsen és tartson fenn egy templomot (Akkortájt persze nem volt még egyetlen keresztyén templom sem!) Egyházi célra dézmát kell fizetni mindenkinek, jövedelme egytizedét (dézma ebből a latin szóból lett: decima, mely azt jelenti: tizedrész!). Aki ezt be nem szolgáltatja, annak jövedelméből a kilentizedrész vétessék el s neki maradjon az egytized; vasárnap tilos a munka. Aki ökrével szánt, ökre elvétessék, s adassék megölésre táplálékul a községnek. Ha lóval szántott, ahelyett ökröt adjon ki. Szerszámai is vétessenek el, vagy azok helyett bőröket adjon váltságul. — Aki az istentiszteletről elmarad, megveressék és haja lenyírassék. Aki böjt-időben húst eszik, egy héten át böjtöljön sötét tömlőben. (A lengyel király Boleszláv, az ilyenek fogát verette ki.) — Aki templomban susog, üres beszédek tesz, haszontalan meséket terjeszt, az ájtatosokat zavarja: a templomból csúfosan kiűzessék, a templom előcsarnokában mindenki szemeláttára kiköttessék, korbáccsal és haja levágásával büntetessék...

Vannak persze az élet egyéb terén is szigorú rendelkezések, a babonáskodók, bűvölők-bájolók ellen, de ezek most ne tartozzanak ide.

Szegény Koppány vezér, aki vissza akarta állítani az ős pogány vallást, legyőzetett. (Nem esoda, — mondogatták — hiszen István király seregében egy olyan dárda is volt, melybe a Krisztus keresztjéből kihúzott szeg volt beleverve!) Koppány testét négy darabbá vágták, s négy

nagy városnak szétküldték ezzel az izenettel: Igy bűnhődik az, aki Krisztus ellen törekszik!

Hogy vannak-e manapság olyanok, akik Krisztus ellen tesznek s érznek: ezt döntse el ki-ki magában, aki ez írásomat olvassa!

Földreform?

Egyik vidéki egyházi újságban, rokona ez a „Szeretet“-nek, olvastam egy nagyon komoly, szívbevágó és szellemes cikket a fentjegyzett kérdésről.

A magyar ember — írja az újság — szerelmese a földnek, a magyar földnek. S ha szerelmese nem lehet az övé, (hanem, ki tudja, kié és kiké?) hát szerelmi bánatában mit cselekszik? Sok százezer magyar kibujdosott Amerikába, s lassanként, nemzedékről-nemzedékre, felcsap nem-magyarnak. Vagy ha olyan messziségnek nem vág is neki, mert szörnyű hosszú nóta, meg drága is, az óceáni út, hát megyen a gyönyörű kis akáclombos faluból (pedig majd meghasad belé a szíve!) megyen a városokba, fővárosba, hová? — s növeli a munkanélküliek számát. Mennek a lányok, asszonyok Angliába cselédnek, angol prédának. Szegény szerencsétlenek! Megy a magyar Németországba, Belgiumba, franciák földjére munkára. Megállja a helyét, persze, mint mindenütt is a világon, a magyar kéz és magyar ész, de bizony ezzel is csak pusztulunk, veszünk, ott több a márka, meg a frank, de viszont elhalványul bizony sok szívben a magyar föld áldott szerelme.

Baranyában meg, és sok más helyen is, hajh! azt is mondogatják: Ha nincs föld, hát ne legyen gyerek!

Ez aztán saját halálos ítéletünk.

Most már aztán idejegyzem s ezzel legyen is vége ütött-kopott kis cikkemnek, hogy — bár a legnagyobb jóakarattal s kibeszélhetetlen fáradozással, gondnal, földreformot csinál kormányunk, (Segítse őket ebben is Árpád népének Istene!) — a földreform mellett *szív-reformra* is volna néminemű mértékben szükségünk! Más szívre, más érzésre, jobb szívre, érzőbb szívre. Ezért kellene a szívreform.

Kedves halottaink

Halál napja:	Temetés napja:	Név	Kor:
június:			
28	30	Pető Lajos	67 év
július:			
1	2	Török Istvánné	
		Szőke Julianna	63 „
2	4	M. Tóth Lukácsné	
		Csegei Terézia	65 „
3	5	T. Nagy Lukács	75 „
6	8	Ari Máténé	
		Komáromi Eszter	75 „
6	8	Szél Sándor	51 „
9	11	Kurucz Kálmánné	
		Szegő Mária	45 „
8	10	Csegey László	64 „
12	14	Pető Lajos	41 „
17	19	S. Nagy Sándor	73 „
23	25	özv. Monoki Pálné	
		Sörös Eszter	82 „
29	31	Takács Pál	
		néhai Takács Pál fia	9 „
augusztus:			
1	3	id. Ari János	88 „
3	4	özv. Pál Sámuelné	
		Erdélyi Róza	83 „
4	6	Farkas Bálint	21 „
4	6	Kovács Ilona	
		K. László leánya	2 hó

*

Azt tapasztaltam, hogy amit kedves halottaink életéről ott koporsójuk mellett, a búcsúzás szomorú percében mondok, vagy valamelyik következő vasárnapon példának hozom fel életük sorát; meg amit írogatok felőlük kis újságomban: mindez könnyen utat talál nemcsak a fájdalom-sok szívéig, de sőt mások, résztvevők, idegenek szívéig is. Jobban megindít, az embert magábaszállásra inkább készíti, nemesíti, megszenteli ez, mert a halál elgondolása, jelenségeinek szemlélése roppant hatalom.

Minden elmúlt életnek van egy-egy nagy tanulsága az élők számára. Magam is sokat tanulok egy-egy koporsótól s másokat könnyebben és sikeresebben tudok tanítani a koporsók által. Ezért írok a halottokról. Most is például, jól esik megírnom, hogy egy tisztas agg embert temetünk, aki — óh még egész élettartamnak

is elég! — 63 esztendeig élt boldog megelégedésben élettársával. Tehát túl a gyémántmenyegző hat évtizedén.

Ari János volt e boldogult, tisztas agg ember neve.

Eltemettük *M. Tóth Lukácsné, Csegei Terézia* asszonyt, ki mintája volt a házuk rendjére vigyázó nagyasszonyoknak. Nem a világ dolgai, szórakozásai kellettek neki soha; otthona, házatája, ez volt neki mindene, s szeretteinek hű gondozása volt neki legfőbb gondja. Ő igazán elvégezte, amit Isten e földön rábízott.

Hogy mentek el egymás után *Pető Lajos*, az atya, és ugyanolyan nevű felnőtt fia. Megrázó történet!

Mennyit szenvedett szegény *Tuka Imre*, ki végre is az elképzelhetetlen nagy gyötrelmek után idegenben pihent el, s ott temették is el, messze a szülőföldtől, dunaparti nagy temetőben.

S az öreg *Ungár Miksa* is bevégezte. Kiesett kezéből a „Szeretet“, melynek hűséges olvasója volt haláláig.

Szeretnék mindről hosszan írni, érdemelnék is, de majd megint megszól valaki, hogy én mindig szomorúságot írok; pedig én szeretetből vigasztalni akarok. Most is ezért írom a következőket is:

NÉHAI ÖZV. PÁL SÁMUELNÉ, ERDÉLYI RÓZA HALÁLA.

Az 1868. évi szept. 21-én fekete koporsó állott a kisújszállási egyik paplak udvarán, a koporsóban a nagyemlékű Erdélyi Sándor lelkész porai pihentek, ki 48 esztendőskorában adta vissza lelkét a Teremtőnek. A ravatal körül egy özvegyasszony, a lelkészné: Mészáros Eszter, s négy árva állott, a legnagyobb ezek közül: Róza, 12 éves volt, a legkisebb: Kálmán, egyesztendőskorú. Mikor a lelkész-családfő kidől (óh, hányszor láttam ezt könnyhálós szemekkel!), a lelkészcsalád megyen... az országútra!

Bevitték akkor, 71 éve most, templomba a koporsót, papok prédikáltak szolgatársuk fölött, s elhangzott az a szép, gyászos ének: Menj el a te nyugalmadba... boldog lélek! Követünk... El is mentek már, követték a boldogultat családjának tagjai, csak egyetlen-egy él már azok közül, kik 71 évvel ezelőtt ott sirtak a koporsó körül, az, aki akkor egyesztendőskorú volt, az él.

Emlékezem özvegyére, hiszen én szólottam végtisztességtételén, — eltemettük őt déli temetőnkben a papok-során. Akkor

a temetőben távolabb porladó férje hamvait áthozták ugyanazon sírba, hogy együtt porladjanak a b. f. r. a. A régebben eltemetett lelkipásztor-férjnek már akkor csak a esontjai voltak, meg a palástja, mert a selyem nem ösmer porladást. Nem olyan a selyem, mint az emlékezet!

Most aztán ugyanazon sírt meg kellett bontani, mert meghalt a legidősebb leány, Róza is életének késő korában, — 83 évet élt! — s meghagyta, hogy szülőföldjének temetőjébe, atyja-anyja poraihoz temessék.

Áldozatos, nemes élet volt az övé, persze, hogy teljes próbáltatásokkal. (A visszhang azt mondaná ez utóbbi szóra: „Sokkal!“).

Volt hitvese is valameddig. Egy szegény vak emberhez ment nőül nagy hűséggel, ki egykor vőlegénye volt s arájának látogatása alkalmával, utazás közben szeme világát veszté. Hitvesét elápolta az özvegy nő, majd egy idős rokonát is, hű szívvel. Mint tanítónő egyike volt a legkiválóbbaknak, sokat fáradt az anyaszentegyházért. Ahol élt, lakott, élete utolsó idejében, rokonai, szerettei körében — mint sírjánál mondtam: „megszenteltetett azokban, akik őhöz közeledek voltak“.

Már van csak emlékezete! Az pedig áldott!

JESZENSZKY JÓZSEF

V. POSTAFŐNÖK EMLÉKEZETE.

Nem a mi egyházunkhoz tartozott, de egyszerű puritánsága, igaz érzése és élete miatt mindig úgy néztem rá, mint hittestvéremre és testvéremre. Közbeesülésben, közszeretben élt. Meg is érdemelte. Mint katona teljesítette honfiúi kötelességét a harc téren, egykor — főhadnagy volt. Mint hivatalfőnök pontos, rendszerető, szigorú, de magát sem kímélő volt, alantasait megbecsülte, miért is azok szeretve-tisztelték. A postafőhatóság ezen tulajdonságaiért a legelső közt szemelte ki arra, hogy a visszaszerzett Felvidéken egyik legnagyobb és legsúlyosabb gondú postahivatal vezetését bízta rá: az érsekújvárit. Ha el nem megy vala közülünk, tán még most is él. Nagy ambícióval foglalta el sok munkával, izgalommal járó új pozícióját...

S íme... Júl. 7. napján halottas, sötét autó állott meg itthoni postahivatalunk előtt, szomorú arccal sorakoztak a postatisztviselők, jött a helyi r. kath. lelkész, búcsúztatót mondott, s ment tovább néh. Jeszenszky József Debrecen felé.

Jeszenszky József

Fájdalmasan néztünk utána, egynéhányan be is kísértük porsátorát, hol most már ott nyugszik a debreceni köztemetőn. Legyen áldott a nyugalma s akik siratják, találjanak vigasztalást a mi édes Vigasztalónknál!

FARSANG ADÁM HALÁLA.

Július hó 4-én feküdt halottan a koporsójába, aznap temették a derék iparost. Jóságos ember volt, ezzel írta be nevét emlékezetünkbe. — Óh az a szomorúság, melyet ott láttam, mikor beléptem a gyászos ház kapuján, magamat is könnyekre

Farsang Ádám

indított. Nem lehettem ott végtisztességtételén, pedig óhajtottam volna, — nem hallhattam a búcsúztató szent éneket, csak lélekben kísértem az utolsó útjára a jó Farsang Ádámot. — Nyugodjék áldott

nyugalommal a Kereszt árnyékában. Gyászoló szerettei pedig találjanak vigasztalást az isteni kegyelem mellett a közzérészvételben is, mely őket körülövezi.

TIMÁR ISTVÁN HALÁLA.

(Tiszaroff-Kunhegyes.) Hajh de régen volt, 1892-t írtunk, mikor Tiszaroffnak lettem lelkipásztora, s abban a kedves

Timár István (Tiszaroff)

tiszamenti községben Timár István volt az „első legény”. Szép, barna, magyar fiú, alakra, arcra, no meg táncra éppen, legénytársai fölött kiemelkedő. Persze 47 esztendő, melyek azóta eltelének, megváltoztatja az embert, a szép magyar fiúból tisztes öreg lett, sőt most már azon is túl van, csendes halott a síri földben. Szép világ volt az a régi világ, boldogabb, mint a mostani! — mikor még Pazsa Imre mostani kurátor, meg Rédei Bálint, mostmár ősz ember, voltak Timár Istvánnal az elsők a faluban. — De minden elmúlik e gyarló világon, mint hernyó az ágon... Szeretteivel együtt gyászolom a jó Timár Istvánt, itt Kisújszálláson is el-elemegetjük Keeze János öreg presbiterünkkel. Ma is emlegettük! Ez szolgáljon a gyászolóknak, a boldogult ember özvegyének, leányának, minden szeretteinek vigasztalásukra. Mert akit emlegetnek, az nem halt meg, csak aluszik; az halt meg csak, akit elfelejtene!

NÉHAIVALÓ CSEGEY LÁSZLÓ EMLÉKEZETE.

Városunk egyik legnevezetesebb családjára a Csegey-család. Ennek a családnak

tagja volt az a sok próbáltatást látott embertestvérünk, aki július hó 8-án végezte be váratlan halállal földi életét. Hallgatag, szinte bús embernek látszott. Nem csoda! Eltemette édes leányát, s reményteljes fiát. Ez utóbbinak temetésén ott se lehetett, utolsó búcsúzásra. Akkortájt az apák a messze hartereken voltak, rá se borulhattak szeretettjük koporsójára. Harmadik gyermeke, jó leánya pedig beteg, beteg, nem is kísérhette ki édesatyját az utolsó úton. A boldogult tisztes ember hitvestársát így neveztem ott a sírnál: „Szomorú asszony!” Hogyne, hiszen hitvese sírjától leánya betegágyához kellett sietnie. Így is nevezhettem volna: A leg-szomorúbb asszony!

De akármilyen nagy is a szomorúságunk, bánatunk, gyászunk, — van egy nagyobb, az Isten, a mi Atyánk vigasztaló kegyelme. Ez áradjon ki arra a fájó szívre!

PÁPAY LAJOS DIÁK GYÁSZOS ELMŰLÁSA.

Jaj de sötét a vized, Tisza folyó! — így írta haza Csege tájékaról, Kecskés pusztáról — szeretteinek a szegény Lajos diák. Dolgozni akart még akkor is, mikor más diák, boldog vakációban, pihen. Szerette a könyveket nagyon, minden fillérjét ezekre költötte; meg aztán azokon is segíteni akart, akik tanították: ezért változtatta munkaidővé a vakációját. Hat osztályát végezte már el a gimnáziumnak; öröme-reménye volt azoknak, akik szerették. Hat esztendő multán célhoz ér a fiunk, az unokánk! — hány-szor elgondolták s imádkoztak is ezért hő szívvvel szerettei.

Ni, már pénzt is keres, eséplési ellen-

Pápay Lajos

Forró volt a kánikula, a Tisza lanygos vize hívogatta a verejtékezőket. Sötét vizű Tisza! És ott maradt a füves Tiszaparton a levetett ruha. Istenem, hát a gazdája hol van? Sötétvizű Tisza hullámaiból egy segítséget kérő emberi kéz nyúlik ki, aztán eltűnik az is, és... Pápay Lajos... nincs többé.

Egy kétségbeesett édesanya jár-megy, futkos a Tiszaparton, (gyors autó vitte innen a Tisza partja felé. Óh, mit érezhetett, míg futott a jármű!), sír, sikolt: Add vissza a fiamat, sötétvizű Tisza! — Vissza is adta, de csak halálában, s ott temették el a tiszacsegei temetőben. Legyen áldott ott lenn is, meg legyen áldott a lelke ott fenn az égben! És legyen áldott a nemes közbirtokosság, kik eltemették szép tisztességgel!

Itthon a temetés órájában gyászistentiszteletet tartottunk. Emlékeztünk, sírtunk.

A boldogult kedves diáknak édesanyját, édesatyját, nagyszülőit, testvérét, rokonait, tanárait, tanuló társait Isten vigasztalja.

Egész városunk közönsége együtt gyászol velük!

TAKÁCS PALIKA EMLÉKEZETE.

Árvák lettek a kis-iskolás könyvek, Palika nincs többé. Szeptember elérkezett, nyílnak az iskolák, de a Palika sírja bezárult. Iskolás kis fiúk, kis táskával vállatokon, ne igen járjatok arra a vasúti állomás felé, hol az egyetlenétől megfosztott édesanya s a többi bús lélek, sírva keresi Palikát, megszakadna a szívök, látván titeket, kik boldogan siettek az iskolába.

Kilenc esztendő volt a kicsi diák, hirtelen beteg lett; nagy Debrecenbe kellett vinni, szomorú helyre: a klinikára.

„Most jön az Utolsó ítélet“ — mondogatta szívet megrázó hangon, mikor közelgett az operáció pillanata, és, míg vittek a borzasztó asztal felé, hogy operálják, Palika imádkozott hangosan:

„Bocsásd meg a mi vétkeinket, mint mi is megbocsátunk...“

Istenem, mi vétke van egy kilenc esztendő ártatlannak?! S óh, miért kellett Palikának elmenni az édesatyja után, ily hamar? — S miért kellett ismét gyászba borulniok a fájó szíveknek? Özvegy édesanya fájó szívének, gyermekét halálig gyászoló édesapa szívének. Minden fájó szívnek?

Takács Palika

Mikor az utas állomásunkon kiszáll, egy szép külsejű házat talál maga előtt, magasló tornyocskája mintha üdvözlésre emelt kar volna, fényes ablakai mint örömtől csillanó szemek. Óh ez a ház csak kívülről vidám, falai közt bent bánat s gyász lakik. Többen mentek már el onnan, egykor boldog emberek, — az utolsó útra. Most elment Palika is.

Jaj, mennyi könny hull abban a házbán, mennyi sóhaj szakad fel a szívekből. Uram, mi Istenünk! számláld meg a bánatból ejtődött könnyeket s a bús sóhajtásokat. Palikát pedig áldd meg a földben és az Égben!

Jelentés

Kuthen kun király pompás, színes képét már csinálják, kisebbített formában persze, mert eredeti nagyságában 1½ négyszög méter volna. A „Kunok bejövetele“ című művészi képet is szokszorosítatom; a Kun Miatyánk szövege is megvan; az országos Kun-ünnepélyből is amiket tanulok, azt is összeírom; a hat kunváros története is előkerül, a régi kunlakodalom leírására is sort keríték s mindezt össze akarom foglalni egy „700 esztendő Nagykun Kalendáriumba, az 1940. évre“, vagy valamely kis emlékkönyvbe.

Szeretném, akarom is megküldeni minden hajlék népének a Nagykunországban. Akinek majd nem tetszik ez a 700 esztendő emlékkönyve, visszaküldi. Aki meg szeretettel olvasgatja, sok örömteljes percet

szerez vele magának, s házanépének, sokat tanul a dicsőséges elmúlt időkről, a kunatyák nevezetes dolgairól.

A kunok 700 évvel ezelőtt lett betelepítésének, a Nagykunság hét évszázaddal ezelőtti megülésének ez lesz maradandó emléke!

Kérem a Nagykunság lakóit, hogy ezt a könyvecskét ne mulasszák el beszerezni! Ott legyen ez minden igaz kun házban a 700 esztendő kunjubileum esztendejében!

Ezt óhajtja és kéri

T. I., a „Szeretet“ szerkesztő-kiadója.

Gyönyörű meghívó

Valamelyik nap kaptam Budapestről egy külsőleg is pazar kiállítású, de meg nagyon ünnepi tárgyú Meghívót, hogy hát menjek fel aug. 16-án a fő- és szék-városba, s vegyek részt az ünnepi jászkun kongresszuson. Magyarázgatás helyett ide iktatom a meghívó kezdősorait:

Csongrád, Jász-Nagykun-Szolnok és Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyék közönsége

A KUNOK HAZÁNKBA TÖRTÉNT BETELEPÜLÉSÉNEK 700-IK ÉVFORDULÓJA MEGÜNNEPLÉSÉRE

vitész nagybányai Horthy Miklós Kormányzó úr Öfőméltósága fővédnökségével,

széki Teleki Pál gróf m. kir. miniszterelnök úr őnagyméltósága védnökségével 1939. évi augusztus hó 16-án JÁSZ-KUN KONGRESSZUST TART.

Köszönöm szépen a meghívást, ott leszek, ha lelkeszi hivatásom dolgai engedik, még ha gyalog kell is felmennem Pest-budára.

Mert hejh de szép lesz, hejh de gyönyörű lesz, mikor egykori amerikai zarándoktársam: vitész Endre László, Pest megye alispánja, megnyitja az országos kongresszust. (Megnyitáskor de szép lett volna elmondani kun nyelven a „Mi Atyánk“-ot!) De nagyszerű előadást tart (majd ismertetem, ha másutt nem, a 700 éves Nagykun Kalendáriomban!), szinte hallom, a mi dr. Györffy Istvánunk, a tudós egyetemi tanár, a kunok 700 esztendős történetéről (1239—1939). Majd meg a mi alispánunk: Alexander Imre zengő szavát hallom... s látom a jászok, kunok, késő utódok nagy seregét! De szép lesz, ha így lesz!

Ha meg ott nem lennék, megtanulom könyv nélkül az újságok nagy cikkeit, s aztán szólok-írok e dolgok felől.

De meg tán-talán mi is teszünk itthon valamely ünneplést, annak emlékezetére, hogy a kun apák 700 esztendeje megülték ezt a földet, hol ma is még értünk lenget ért kalászt a nagy-nagyjő Isten.

Több terhet nem rak Isten az övéire, csak amennyit elviselhetnek. A súlyos teherhez pedig nagy kegyelmet ad. Ugyanis, ha a választottit maguknak hagyná, hová lennének? De megfogja őket a Krisztus és erősen megtartja. A fának ereje az erős szélfúvásban tetszik meg. A tengeri veszedelem próbálja meg a kormányost. A jó vitéz harcon mutatja ki erejét, így a jó keresztényen is a kemény próbákban ragyogtatja csillámló hitit.

CZEGLÉDI ISTVÁN:
UDVARHELYI GYÖRGY FELETT (1662)

Nincsen olyan erős kő, melyet a gyakorta való csepegés meg nem lyukaszt; nincs olyan erős mágneskő, melyet a bakknak vére meg nem lágyít; ezenképen nincsen oly állhatatos elméjű ember, kít a gyakorta való nyavalyák és próbák meg nem változtatnak, nincs olyan erős szív, melyet meg nem lágyítanak és ottan-ottan avagy panaszkodásra, avagy pedig erőtlenségből esett türehetlenségre nem indítanak. Mert amint a külső áldások örömet nemzenek az embernek szívében, ezenképen a váratlan változások hirtelen meg szokták az embert szomorítani és keseríteni.

SÉLYEI BALOG ISTVÁN:
TEMETŐ KERT (1655)

Vasúti menetrend

Kisújszálláson.

Érvényes 1939 május—1939 október 7-ig

DEBRECEN FELÉ:		BUDAPEST FELÉ:	
Személyvonat	2 ó 07	Gyorsvonat kp.	3 ó 56
Gyorsvonat kp.	2 „ 21	Személyvonat	0 „ 28
Gyorsvonat nyp.	10 „ 25	Gyorsvonat	9 „ 16
Személyvonat	12 „ 00	Személyvonat	8 „ 48
Gyorsautóbusz	14 „ 29	Gyorsvonat	13 „ 29
Személyvonat	13 „ 57	Személyvonat	14 „ 30
Gyorsvonat nyp.	17 „ 20	Gyorsvonat	18 „ 31
Személyvonat	20 „ 15	Gyorsautóbusz	21 „ 32
Gyorsvonat	20 „ 45	Személyvonat	23 „ 59

DÉVAVÁNYA FELŐL:		DÉVAVÁNYA FELÉ:	
Vegyesvonat	7 ó 45	Vegyesvonat	4 ó 00
Személyvonat	13 „ 18	Személyvonat	10 „ 28
Vegyesvonat	18 „ 00	Vegyesvonat	13 „

Kál-Kápolna felől -		Kál-Kápolna felé -	
Motorvonat	7 ó 38	Motorvonat	6 ó 30
Motorvonat	13 „ 15	Motorvonat	13 „ 31
Motorvonat	18 „ 28	Motorvonat	17 „ 23